

## Vragen naar aanleiding van bijeenkomst zorgplicht en toelating

Is de school ook vol als je een wachtlijst hanteert waaruit blijkt dat leerlingen later in het jaar instromen. Met andere woorden: leerling A stroomt in april in omdat de aanmelding eerder is doorgegeven dan leerling B die zich in januari aanmeldt en het maximumaantal van de groep nog niet bereikt is?

Stel een school heeft als maximale opnamecapaciteit dat in groep 1 25 leerlingen toegelaten kunnen worden. Deze school werkt met een wachtlijst, omdat de school vol is. Leerling A staat op plek 1 van de wachtlijst en wordt in april 4 jaar en leerling B staat op plek 2 van de wachtlijst en wordt in maart 4 jaar. In dat geval moet de eerstvolgende plek die beschikbaar is op de school worden vrijgehouden voor leerling A, omdat je als school de rangorde moet aanhouden op basis van de objectieve criteria die de school heeft vastgelegd bij het hanteren van een wachtlijst.

Moet je kinderen uitschrijven op verzoek van ouders op het moment dat de nieuwe school nog niet bekend is?

In het Besluit bekostiging WPO zijn bepalingen opgenomen over de in- en uitschrijving van leerlingen.

### **“Artikel 8. Uitschrijving**

*1 De directeur van een school op wiens school de leerling staat ingeschreven, schrijft de leerling, indien deze de school verlaat, uit met ingang van de dag waarop de leerling de school voor het laatst heeft bezocht en verstrekt de leerling een bewijs van uitschrijving. De directeur schrijft de leerling die wordt uitgeschreven na de school op de laatste schooldag van het schooljaar te hebben bezocht, uit met ingang van 31 juli van dat schooljaar.*

*2 Indien de directeur van een school op wiens school de leerling stond ingeschreven binnen 4 weken na de dag waarop de leerling de school voor het laatst heeft bezocht een mededeling ontvangt van de directeur, rector of centrale directie van een school of een school of instelling voor ander onderwijs, van de inschrijving van de leerling op diens school, wijzigt de directeur de datum van uitschrijving, bedoeld in het eerste lid, alsnog in de datum van de dag voorafgaande aan de inschrijving op de andere school of de school of instelling voor ander onderwijs.*

### **Artikel 7. Inschrijving**

*1 De directeur van een school schrijft een leerling slechts in na overlegging van*  
*a. een bewijs van uitschrijving van de leerling van een andere school of een school of instelling voor ander onderwijs, welk bewijs op het moment van inschrijving niet ouder is dan 6 maanden, of*  
*b. een schriftelijke verklaring van de ouders dat de leerling binnen een periode van 6 maanden voorafgaand aan de inschrijving niet eerder op een andere school of een school of instelling voor ander onderwijs was ingeschreven.”*

Uit bovenstaande artikelen volgt dat een nieuwe school een leerling slechts kan inschrijven nadat er door ouders een bewijs van uitschrijving is overlegd. Dit betekent dat als de school van ouders een verzoek krijgt tot uitschrijving over te gaan, de directeur dit bewijs kan verstrekken. Op de [website](#) van DUO staat hierover ook het volgende vermeld.

*“Schrijf de leerling pas uit als u zeker weet dat hij naar een andere school gaat. U hebt geen inschrijfbewijs van de nieuwe school nodig. Een toezegging van de ouders dat de leerling op de nieuwe school wordt ingeschreven is voldoende.”*

Hoe wordt omgegaan met kinderen die door verhuizing binnen die 10 weken zouden moeten starten?

De ouders doen de aanmelding zo mogelijk ten minste 10 weken voor de datum waarop toelating wordt gevraagd en geven bij de aanmelding aan bij welke school of scholen eveneens om toelating is verzocht. De termijn van 10 weken heeft te maken met het feit dat de school 6 weken de tijd heeft om een passend onderwijsaanbod te doen en mag deze termijn met maximaal 4 weken verlengen. Bij deze maximale termijn van 10 weken wordt geen rekening gehouden met vakantieperiodes. Het moment dat de termijn zal gaan lopen zal veelal zijn de datum waarop het inschrijfformulier is ingevuld door ouders.

De leerling heeft recht op een tijdelijke plaatsing indien de beslissing over de toelating 10 weken na de dag waarop het verzoek om toelating is gedaan nog niet is genomen. Bijvoorbeeld omdat de school

nog wacht op gegevens van de ouders. Wanneer ouders niet minimaal 10 weken voor het bevoegd gezag het schooljaar hun kind hebben aangemeld, hoeft de school niet over te gaan tot tijdelijke plaatsing van de leerling. Dit betekent dat in geval van verhuizing ouders er ook rekening mee moeten houden dat zij 10 weken voor de gewenste aanvangsdatum hun kind aanmelden. Tijdelijke plaatsing is evenmin aan de orde indien de leerling reeds is ingeschreven op een school.

Wanneer gaat de datum in van 6 weken. Is dat na de eerste aanmelding op de website of als ze het inschrijfformulier hebben ingeleverd?

De termijn van maximaal 10 weken gaat lopen vanaf het moment van ondertekening en indiening aanmeldformulier/schriftelijke aanmelding.

Kun je als school zelf het maximum aantal leerlingen bepalen? Welke wettelijke regelingen zijn hiervoor?

Het bevoegd gezag heeft in het algemeen de plicht alle mogelijkheden tot plaatsing te onderzoeken. Zo geldt voor het openbaar onderwijs dat het bevoegd gezag bij te krappe behuizing verplicht is bijtijds bij de gemeente aan te dringen op extra huisvesting, desnoods in de vorm van noodlokalen. De gemeente heeft namelijk de grondwettelijke plicht voor voldoende openbaar onderwijs te zorgen en zal dus niet gemakkelijk een toelatingsverzoek kunnen afwijzen vanwege onvoldoende plaatsruimte. Mocht het bevoegd gezag van een openbare school een leerling toch de toelating weigeren omdat de groep vol is dan moet er binnen een redelijke afstand (van 10 kilometer) een andere openbare school zijn die de leerling kan toelaten. Als er geen andere openbare school is, kan het bevoegd gezag de toelating dus niet weigeren op grond van het feit dat de school vol is. Het bevoegd gezag zal in dit geval op zeer korte termijn, in samenspraak met de gemeente, voor opnamecapaciteit moeten zorgen, desnoods in de vorm van extra handen in de klas. Indien een leerling wordt geweigerd omdat de groep vol is, dan is er geen sprake van een zorgplicht. Dit betekent dat het bevoegd gezag dan niet verplicht is om een andere school te zoeken die de leerling kan toelaten.

Wanneer een school aangeeft dat er geen plek voor de aangemelde leerling is, dan wordt wel van die school verwacht dat de toelatingsprocedure inzichtelijk is. Van belang is dat in het beleid duidelijk is omschreven waarom deze maximale opvang wordt gehanteerd en waar dat van afhankelijk is gesteld. De school dient een consequent en transparant toelatingsbeleid te voeren. Zo moet onder meer voor ouders duidelijk zijn hoeveel plaatsruimte er is en hoeveel aanmeldingen er zijn.

Scholen die een toelatingsbeleid voeren, moeten dit consistent en transparant doen. Zij mogen hierbij geen onderscheid maken tussen leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en leerlingen die dat niet nodig hebben. Als een school geen plaatsruimte heeft voor een leerling, geldt de zorgplicht niet. Het is de verantwoordelijkheid van ouders om hun kind aan te melden bij een school die plaatsruimte heeft. Deze school heeft de zorgplicht om te zorgen voor een passend aanbod. In situaties waarin nog niet bekend is of de school plaatsruimte heeft, bijvoorbeeld als er op een later moment geloot wordt of het kind op een wachtlijst staat, geldt ook dat de zorgplicht pas gaat gelden als de leerling die extra ondersteuning nodig heeft, ingeloot wordt of op de wachtlijst aan de beurt is.

Het kan echter in de praktijk voorkomen dat er nog wel een fysieke plek vrij is voor een aangemelde leerling, maar dat de leerling geplaatst zou moeten worden in een klas waarin al een groot aantal leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte zitten. Indien het een kind betreft met een extra ondersteuningsbehoefte is de vraag die vervolgens beantwoord moet worden of binnen de samenstelling van de groep zoals deze is, ingeval van toelating, de ondersteuningsvraag van desbetreffende leerling beantwoord kan worden. Indien in dat geval niet aan de ondersteuningsbehoefte van het kind kan worden voldaan en het kind om die reden de toelating wordt geweigerd, dan geldt dat de school van aanmelding een zorgplicht heeft.

Als de school een wachtlijst hanteert, is het mogelijk om een volgorde te bepalen in toelating, bijvoorbeeld eerst broertjes en zusjes van de leerlingen die al op school zitten, dan de leerlingen die het dichtst bij wonen (op postcode) en dan pas de leerlingen die verder weg wonen. Dit kan pas worden toegepast als de maximale opnamecapaciteit is bereikt en dit nader staat verwoord in het toelatingsbeleid. Als de school dit beleid wil voeren, dan dient dit beleid te voldoen aan de eisen van algemene beginselen van behoorlijk bestuur. In dat kader dient gedacht te worden aan de vereisten van gelijkheid, non-discriminatie, objectiviteit, doorzichtigheid, consistentie en zorgvuldigheid.

Hoe wordt omgegaan met aanmeldingen van 3-jarigen met een dossier vanuit bijvoorbeeld opvang/peuterspeelzaal waarvan ouders weigeren die vrij te geven? Dan kun je als school niet alles onderzoeken?

Na de aanmelding onderzoekt het bevoegd gezag van de school of er extra ondersteuning nodig is. Dit gebeurt op basis van informatie van de ouders. Bij de aanmelding, zowel de eerste aanmelding als bij aanmelding na verhuizing kunnen ouders aangeven te vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Bij de eerste aanmelding in het primair onderwijs is die informatie, eventueel aangevuld met informatie van een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal de belangrijkste basis voor scholen om vast te stellen of een kind extra ondersteuning nodig heeft. Wanneer het gaat om verhuizing van leerlingen die al onderwijs volgen, is de informatie van de vorige school, neergelegd in het onderwijskundig rapport een belangrijke bron van informatie voor het vaststellen of een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Heeft de school onvoldoende informatie voor een goede beoordeling, dan kan de school extra informatie vragen aan de ouders. Wil de school dat een psycholoog of een orthopedagoog aanvullend onderzoek doet, dan moeten de ouders daar toestemming voor geven. Ook als de school informatie over de leerling bij andere instanties wil opvragen, moeten de ouders toestemming geven. Een school mag besluiten om een aanmelding niet in behandeling te nemen als ouders niet voldoende gegevens overleggen die nodig zijn voor de aanmelding of de voorbereiding van de toelatingsbeslissing, mits de ouders de gelegenheid hebben gehad om ontbrekende gegevens aan te vullen. Een besluit om de aanmelding niet in behandeling te nemen dient door het bevoegd gezag te worden genomen binnen vier weken nadat de aanvullende gegevens zijn verstrekt of dat de termijn waarbinnen de gegevens konden worden aangevuld is verlopen. Tot de gegevens zijn aangevuld wordt de termijn om een beslissing op toelating te nemen, opgeschort.

Ouders mogen via mail hun kind aanmelden, maar via mail hebben wij geen handtekening van ouders.

Wanneer een aanmeldformulier niet is ondertekend kan de school het aanmeldformulier aan ouders teruggeven met het verzoek deze alsnog te ondertekenen. Pas nadat het ondertekende aanmeldformulier is ingediend gaat voor de school de termijn van 10 weken lopen waarbinnen er een besluit op het verzoek tot toelating genomen moet worden. Wanneer ouders hun kind per e-mail aanmelden is het in beginsel niet nodig dat hierop een handtekening van ouders staat vermeld als voldoende duidelijk is wie de verzender van de e-mail is. Mocht de school hier twijfels over hebben dan doet de school er verstandig aan na ontvangst van de e-mail ouders te verzoeken het aanmeldformulier in te vullen en in te dienen.

Betekent dit dus dat wanneer een leerling op een andere school in Almere zit, de zorgplicht bij die school ligt?

Wanneer een leerling staat ingeschreven op een school en wil wisselen van school waarbij de ouders hun kind aanmelden op een andere school, dan geldt dat de school van aanmelding moet onderzoeken of zij het kind kan toelaten. Is dit niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat de school niet aan de ondersteuningsbehoefte kan voldoen of omdat de school vol is, dan heeft deze school van aanmelding zorgplicht en moet zij op zoek gaan naar een school die het kind wel kan toelaten. Er kan dan door de school van aanmelding niet eenvoudig worden terugverwezen naar de huidige school van inschrijving. De school van aanmelding moet in overleg met ouders in dat geval gaan onderzoeken welke school wel tot toelating kan overgaan.

Als een kind van school wil wisselen en je komt er binnen de 10 weken achter dat je het kind niet het passende onderwijs bieden, heb jij als school dan zorgplicht? Of heeft de school waar het kind op ingeschreven staat dan zorgplicht?

Zie de beantwoording van de vraag hierboven.

Wanneer je binnen de gestelde 10 weken een andere passende school hebt gevonden, omdat jij niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte en ouders gaan niet akkoord met plaatsing op deze school, heb je dan nog steeds zorgplicht? Of heb je er dan aan voldaan?

De zorgplicht van scholen houdt in dat zij gehouden zijn een school te vinden die het kind kan toelaten als de school van aanmelding zelf niet tot toelating kan overgaan. Wanneer er een school gevonden is, maar ouders hun kind op deze school niet willen aanmelden dan heeft de school wel aan haar zorgplicht voldaan. Of een school wel of niet aan haar zorgplicht heeft voldaan hangt niet af van de vraag of ouders hun kind op de gevonden school wensen aan te melden of niet.

Als (openbare) school mogen wij toch geen limiet aangeven voor de klassengrootte?  
Zie de beantwoording van de vraag op pagina 2.

Kan er misschien een Almeersbreed document en stroomschema komen over de zorgplicht?  
Het Steunpunt Passend Onderwijs heeft diverse stroomschema's ontwikkeld. Zie hieronder de links naar de stroomschema's.

<https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/wp-content/uploads/2018/10/Stroomschema-3-Zorgplicht-aanmelding-vso-school.pdf>

<https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/wp-content/uploads/2018/10/Stroomschema-1-zorgplicht-aanmelding-reguliere-po-school-PDF-114-KB.pdf>

Als een ouder op onze website aangeeft dat ze interesse hebben in onze school. Dan gaat de 6 weken in?

Ouders moeten hun kind schriftelijk aanmelding. Indien het via de website van de school mogelijk is met een schriftelijke aanmelding in te dienen, dan gaat vanaf het moment van indiening de termijn van maximaal 10 weken in.

Hoe zit het met de zorgplicht PO>VO als de basisschool advies geeft voor VSO of PrO, maar ouders toch aanmelden bij een reguliere VO (omdat ze hopen op een kans)? Moet de school van aanmelding (dus VO) dan de hele route van aanvraag TLV in gang zetten (zonder het kind echt te kennen) of kan er dan terugverwezen worden naar basisschool? Of volstaat het ouders te adviseren aan te melden bij VSO/PrO en dat zij het verder oppakken?

Voor de toelating tot het praktijkonderwijs heeft de leerling een indicatie nodig van het samenwerkingsverband. Het is dus niet zo dat de basisschool (via het schooladvies) bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor praktijkonderwijs. De school waar de leerling is aangemeld vraagt de pro-indicatie aan. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders, omdat zij hiervoor toestemming moeten geven. Geven de ouders hiervoor geen toestemming, dan kan er geen pro-indicatie worden aangevraagd en kan de leerling niet in het praktijkonderwijs worden toegelaten. In dat geval moet de vmbo-school waar de leerling is aangemeld de leerling passende ondersteuning bieden of – als deze school daartoe niet in staat is – een school zoeken die dat wel kan. Lukt dit niet en blijven de ouders weigeren om toestemming te geven voor de aanvraag van een pro-indicatie, dan is er sprake van een conflict. Mogelijk heeft het samenwerkingsverband hiervoor een procedure opgesteld. Leidt ook dit niet tot een oplossing, dan kunnen de ouders zich wenden tot de Geschillencommissie passend onderwijs.

Er zijn leerlingen die in principe voldoen aan de voorwaarden voor een pro-indicatie, maar waarvan de basisschool van mening is dat de leerling een kans verdient in het vmbo (met lwoo), bijvoorbeeld vanwege de sterke motivatie of werkhouding. De ouders kunnen de leerling in dit geval aanmelden bij een vmbo-school. Deze school heeft de zorgplicht. Is de school voor praktijkonderwijs van mening dat een aangemelde leerling beter op zijn plaats is in het vmbo (met lwoo), dan heeft de pro-school de zorgplicht en zoekt ze voor deze leerling een passende plek op een vmbo-school.

Wij werken binnen het VO regelmatig met detacheringsovereenkomsten. Dus ouders die een leerling bij een andere VO aanmelden omdat ze niet tevreden zijn met de begeleiding, zoals de VO van inschrijving biedt, en de VO van aanmelding dan besluit een kans te bieden (plaatsing) maar dat de leerling ingeschreven blijft staan op de oude school. Als het dan niet lukt houdt school van inschrijving zorgplicht. Is dit rechtsgeldig?

De Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs kennen geen mogelijkheid voor detachering van leerlingen. Er is zelf jurisprudentie waarin is geoordeeld dat als er sprake is geweest van een proefplaatsing dan wel een detachering van de leerling de school waar de leerling heeft proefgedraaid feitelijk dan al de leerling heeft toegelaten en om deze reden dan ook zorgplicht heeft als vervolgens wordt besloten de proefplaatsing of detachering te beëindigen.

Deze vraag betreft het grensverkeer. Heb jij een document/tekst waarin daarover meer duidelijkheid geboden kan worden? Ik doel specifiek op grensverkeer SBO en vervolgens specifiek op de aanvraag

verlenging TLV. Wij hanteren de lijn dat we bij een verhuizing naar Almere de TLV overnemen, door het voorgaande SWV bekostigd en dat de verlenging bij ons SWV wordt aangevraagd én bekostigd. Als het samenwerkingsverband een tlv afgeeft voor het sbo, betaalt dat samenwerkingsverband voor de plaatsing. Dat geldt ook als een leerling naar een sbo-school van een ander samenwerkingsverband gaat (overdracht). Het samenwerkingsverband waar de ouders hun kind voor een sbo-school hebben aangemeld, moet dan ook een tlv afgeven. Maar het ontvangt daar dan de bekostiging voor van het 'oude' samenwerkingsverband. Dit noemen we grensverkeer. De overdrachtsverplichting bij grensverkeer geldt niet als de ouders binnen 6 maanden voor of na de toelating tot het sbo verhuizen van een woning buiten het gebied van het samenwerkingsverband van de speciale school voor basisonderwijs naar een woning binnen dat gebied. In dat geval betaalt het samenwerkingsverband waar de ouders naartoe zijn verhuisd voor de plaatsing in het sbo. Dat geldt ook in andere gevallen waar sprake is van verhuizing: ouders melden hun kind aan bij de sbo-school (van hun voorkeur). De school vraagt een tlv aan bij het samenwerkingsverband waar de betreffende sbo-school staat.

Nadere informatie kan je worden via onderstaande link naar de website van het Steunpunt Passend Onderwijs.

<https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/wp-content/uploads/2019/12/Factsheet-grensverkeer-en-verhuizing-december-2019.pdf>

Stel ouders wensen geen PRO melden daarom aan bij VMBO school?

Zie voor de beantwoording van de vraag de informatie vermeld op pagina 4.

Nadere informatie over website Stichting Onderwijsgeschillen

Op de website van Stichting Onderwijsgeschillen en het Steunpunt Passend Onderwijs is veel informatie te vinden over toelating, zorgplicht en toelaatbaarheidsverklaringen. Hierbij de links naar de websites.

[www.onderwijsgeschillen.nl](http://www.onderwijsgeschillen.nl)

[www.steunpuntpassendonderwijs.nl](http://www.steunpuntpassendonderwijs.nl)